

Specialebeskrivelse og faglig profil for Anæstesiologi

Til brug ved ansøgning om hoveduddannelse i specialet

Specialebeskrivelse for anæstesiologi

- I. **Klinisk anæstesiologi**
- II. **Forskning, udvikling og kvalitetssikring**
- III. **Uddannelse og efteruddannelse**

I. **Klinisk anæstesiologi**

Anæstesiologi er et tværgående klinisk speciale og baserer sig primært på anvendt fysiologi, specielt respiration, kredsløbsfunktion og homeostase. Specialet vægter ledelse, kommunikation og samarbejde.

Anæstesiologi indeholder følgende fire funktionsområder.

- Anæstesi og perioperativ medicin
- Intensiv medicin
- Smertebehandling
- Præhospital og akutmedicin

De fleste anæstesiologer er ansat på hospitaler med funktion enten bredt inden for specialet eller et af anæstesiologiens funktionsområder. Enkelte arbejder som privat praktiserende speciallæger.

Anæstesi og perioperativ medicin

Anæstesi og perioperativ medicin spænder bredt og omfatter såvel bedøvelse som varetagelse, stabilisering og optimering af patienter før, under og efter operation eller undersøgelse.

Anæstesilægen arbejder tæt sammen med såvel kirurgiske som medicinske specialer, og varetager bl.a.:

- Koordinering af det perioperative forløb og ledelse af operationsgang.
- Præoperativ vurdering og optimering af alle patientgrupper; fra elektive til akutte og fra nyfødte til geriatriske patienter.
- Anæstesi til operationer og diagnostiske undersøgelser.
- Invasive procedurer relateret til behandlingsforløbet, såsom centralvenøse adgange, centrale og perifere nerveblokader samt anvendt ultralyd.
- Kontinuerlig optimering og resuscitation i det perioperative forløb.

Intensiv medicin

Intensiv medicin omfatter behandling, observation og pleje af patienter med svigt af et eller flere organsystemer.

Multidisciplinær diagnostik foretages i samarbejde med øvrige specialer. Intensivisten varetager

- Luftvejshåndtering og respirationsunderstøttende behandling, herunder respiratorterapi.
- Kredsløbsunderstøttende terapi
- Anæstesiologiske procedurer relateret til behandlingen af intensiv patienter
- Ledelse, koordinering og formidling af det tværfaglige samarbejde omkring intensivpatienten.

Der er flere typer af intensiv afdelinger, som modtager patienter fra et eller flere grundspecialer, samt intermediære afdelinger som modtager patienter, der har et udvidet behandlings-, observations- og plejebestov i forhold til hvad der kan honoreres på den almindelige sengeafdeling.

Intensiv medicin i Danmark tilhører specialet anæstesiologi, hvorimod det i udlandet flere steder varetages af andre specialer.

Smertebehandling

Smertebehandling omfatter diagnostik og behandling af patienter med akutte smerter, kroniske non-maligne smertetilstande og smertetilstande som led i malign sygdom, herunder også palliation.

Anæstesiologen varetager:

- Ledelse af den tværfaglige smertebehandling
- Planlægning af farmakologisk og non-farmakologisk smertebehandling
- Avanceret behandling af akutte smerter og forværring af kroniske smerter.
- Invasive procedurer relateret til smertebehandling.

I Danmark omfatter begrebet 'akutte smerter' ikke de postoperative smerter, fordi de ses som en integreret del af den perioperative håndtering af patienter. De fleste anæstesiaafdelinger deltager i behandling af akutte smerter og cancersmerter.

Der findes herudover tværfaglige smerteklinikker, som tager sig af de mere komplicerede ikke-maligne kroniske smertetilstande, ofte i et tværfagligt samarbejde med andre specialer og faggrupper.

Præhospitals og akut medicin

Alle akuthospitaler har anæstesiologisk beredskab til varetagelse af akutte medicinske, kirurgiske og traumepatienter og deltager i hospitalernes akutte beredskab. De lægebemandende præhospitale enheder ledes og bemannes af anæstesiologer.

Anæstesiologen varetager:

- Stabiliserende behandling af alle typer patienter på hospital med akut livstruende eller potentielt livstruende tilstande som følge af sygdom eller ulykke.

- Præhospitalet behandling, stabilisering og visitation af akut syge eller tilskadekomne patienter. Herunder tidlig opstart af højt specialiseret behandling samt transport af kritisk syge patienter.
- Katastrofeberedskab i samarbejde med øvrige instanser, herunder indsatsledelse, koordination og organisation. Udvikling af beredskabsplaner og -øvelser.
- Koordinerende funktioner på vagtcentraler.

Det præhospitale og akutte område kræver en bred viden om stabilisering og behandling af akutte medicinske og kirurgiske tilstande, herunder luftvejshåndtering samt kendskab til organisering af beredskab.

II. Forskning, udvikling og kvalitetssikring

Forskning er en prioriteret del af det anæstesiologiske speciale. Der forskes på alle områder af specialet, både i form af lokalforankrede projekter, nationale multicenterstudier og i store internationale samarbejder.

For den enkelte anæstesiolog er det muligt at kombinere et klinisk virke og forskningsaktivitet.

Mange lokale projekter har karakter af kvalitetssikring og er med til at fremme patientsikkerheden, bl.a. via systematisk indsamling af data vedrørende risiko og komplikationer ved anæstesi.

III. Uddannelse og efteruddannelse

Uddannelse

Anæstesiologi er primært et postgraduat speciale.

Der er en stolt tradition for specifik uddannelse i faget, fra målrettet oplæring i introduktionsstillingen til refleksiv praksis under hele uddannelsesforløbet.

Speciallægeuddannelsen er baseret på løbende kompetencevurderinger og er forankret i DASAIM og DASAIMs uddannelsesudvalg. Målbeskrivelser og kompetencevurderingsredskaber revideres løbende.

Der er en række obligatoriske specialespecifikke kurser, som dækker alle fire funktionsområder.

Efteruddannelse

Uddannelse efter speciallægeanerkendelse planlægges af speciallægen i samarbejde med vedkommendes ansættelsessted. Efteruddannelse kan være et formaliseret forløb eller individuelt sammensat og tilpasset.

Scandinavian Society of Anaesthesiology and Intensive Care Medicine, SSAI udbyder formaliserede efteruddannelser indenfor de forskellige subspecialer.

Der findes desuden en række internationale efteruddannelser indenfor anæstesiologi og intensiv terapi, der ofte evalueres med en eksamen.

Derudover findes der masteruddannelser i fx ledelse og medicinsk uddannelse.

DASAIMs Uddannelsesudvalg har fokus på speciallægers efteruddannelse.

Faglig profil for Anæstesiologi og Intensiv Medicin

Denne faglige profil er udmeldt den 13. november 2020 af Danske Regioner efter indstilling fra Dansk Selskab for Anæstesiologi og Intensiv Medicin, DASAIM

For specialebeskrivelse og beskrivelse af hovedopgaver se Sundhedsstyrelsens specialevejledning – specialebeskrivelsen kan sammen med yderligere information også ses på [DASAIMs hjemmeside](#).

Formålene med den faglige profil er, at:

- udgøre et redskab til brug for ansættelsesudvalget til prioritering af ansøgere
- hjælpe ansøgerne i ansøgningsprocessen
- medvirke til specialevalg

Den faglige profil supplerer selve stillingsopslaget ved angivelse af de vigtigste potentialer og kvalifikationer hos ansøger, der lægges vægt på ved vurdering af ansøgere til hoveduddannelsesforløb i specialet.

Profilen angiver områder, der vægtes i forhold til ansættelse i et hoveduddannelsesforløb i anæstesiologi og intensiv medicin. Ansøgere til en hoveduddannelsesstilling skal som minimum dokumentere, at de opfylder alle formelle krav til ansættelse i et hoveduddannelsesforløb indenfor specialet, jf. *Bekendtgørelse om uddannelse af speciallæger*. Profilen beskriver derfor de vigtigste potentialer og kvalifikationer, der ligger udover introduktionsuddannelsen. Det er det enkelte ansættelsesudvalg, der vurderer ansøgers kvalifikationer og potentialer, samt ansøgerens evne til refleksion over potentiale og beslutter vægtningen af disse.

Alle syv lægeroller betragtes som væsentlige indenfor anæstesiologi og intensiv medicin. Dog vægtes potentialer og kvalifikationer indenfor rollerne medicinsk ekspert og akademiker højest. Hertil kommer en særskilt vurdering af ansøgers målrettethed, vurderet via CV og den motiverede ansøgning. Samlet set skal det fremhæves, at den brede profil foretrækkes frem for den smalle.

Medicinsk ekspert/lægefaglig

- Anæstesiologisk erfaring udover sv.t. introduktionsuddannelsens kompetencer.
- Tekniske færdigheder, udover de krævede i introduktionsuddannelsen.
- Faglig teoretisk viden, opnået fx ved øvrige ansættelser og specialerelevante kurser

Kommunikator

- Tværfaglig kommunikation og formidling af faglige problemstillinger.
- Afholdelse af foredrag/postere i videnskabeligt selskab/på kongres, - nationalt eller internationalt
- Implementering af vejledninger/instrukser, - på afdelingsniveau, nationalt, internationalt
- Kommunikationskurser udover de obligatoriske.
- Viden om og erfaring med kommunikation med patienter og pårørende.
- Andre kompetencer indenfor mundtlig, visuel og skriftlig formidling.

Samarbejder

- Erfaring fra aktiviteter og projekter hvor tæt samarbejde er en forudsætning.
- Deltagelse i opbygning af netværk og samarbejdsgrupper.
- Tillidsmandshverv.
- Aktiv deltagelse i fagligt/videnskabeligt udvalg eller organisation.

Leder/administrator/Organisator

- Erfaring med projektledelse og implementering af projekter.
- Kurser og uddannelse i ledelse og organisation.
- Erfaring fra aktiv deltagelse i yngre lægeråd, videreuddannelsesråd og lignende.
- Aktiviteter som uddannelseskoordinerende yngre læge/skemaplanlægger.
- Investigator på multicenterundersøgelser.
- Erfaring fra patientsikkerheds arbejde.

Sundhedsfremmer

- Aktiv deltagelse i organisationer og projekter, der fokuserer på sundhedsfremme.
- Sundhedsfremmende aktiviteter fx rådgivning af patienterne.
- Varetagelse af patientuddannelse og –undervisning.
- Arbejde aktivt for at fremme et positivt fysisk og psykisk arbejdsmiljø.

Akademiker/forsker og underviser

- Selvstændigt videnskabeligt arbejde.
- Publiceret videnskabeligt arbejde, fx disputats, Ph.d., videnskabelige artikler, kasuistikker, abstracts og posters.
- Formaliseret undervisning.
- Aktiv opsøgning af ny viden og videregivelse/implementering af denne.
- Aktiv deltagelse i kvalitetssikringsarbejde.
- Videregivelse af egen viden og færdigheder i dagligdagen.
- Akademisk eller klinisk vejlederfunktion.

Professionel

- Demonstration af målrettethed i planlægning af egen læring, uddannelse og karriere. Målrettethed udelukker ikke, at man undervejs i sit forløb har ændret mål f.eks. skiftet speciale.
- Refleksioner, i forhold til egne erfaringer og kompetencer med henblik på en karriere i anæstesiologien.
- Erkende og tage ansvar i forhold til de professionelle udfordringer i anæstesiologien.
- Kende, forstå og efterleve det faglige, lovmæssige og etiske kodeks.
- Tage ansvar for egen balance mellem arbejde og privatliv.

Se evt. Sundhedsstyrelsens hjemmeside for overblik i forhold til de syv lægeroller - [LINK](#)

Ansættelsessamtalen

En kort beskrivelse

I tilfælde af mange ansøgere, vil ansøgere til samtale, blive udvalgt efter den faglige profil og den motiverede ansøgning. Det er således både den skriftlige ansøgning og samtalen, der danner det endelige indstilling til ansættelse. Samtalerne foregår som hovedregel i den videreuddannelsesregion, hvor hoveduddannelse er søgt, og formen vil fremgå af stillingsopslaget og vejledningen.

DASAIMs uddannelsesudvalg, november 2020